

١٥٢٩٩١

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده دندانپزشکی شیراز

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان تعیین رابطه سطح سرمی کلسیم و فسفر و آلکالین فسفاتاز در ضایعات

ژانت سل گرانولومای محیطی بیماران مراجعه کننده به بخش جراحی دانشکده

دندانپزشکی شیراز

از اسفند ماه ۱۳۸۱ لغایت اسفند ماه ۱۳۸۳

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر حمیدرضا عربیون

نگارش:

عبدالرحیم آقاجری

خرداد ۱۳۸۴

معاونت دانشجویی و فرهنگی
دانشگاه شیراز

۱۳۸۷ / ۸ / ۱۳

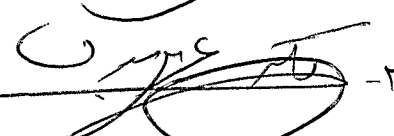

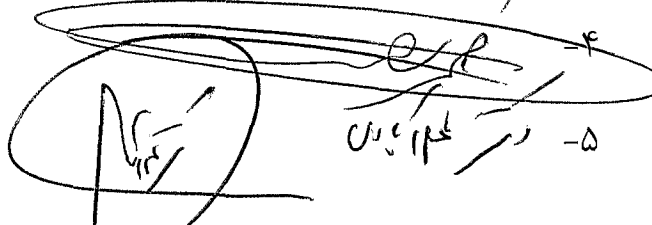

۱۰۲۹۹۱

با تاییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج)

پایا نامه تحت عنوان بررسی میزان تعیین رابطه سطح سرمی کلسیم و فسفر و آلکالین فسفاتاز در ضایعات ژانت سل گرانولومای محیطی بیماران مراجعه کننده به بخش جراحی دانشکده دندانپزشکی شیراز از اسفند ۸۱ لغایت اسفند ۸۳ تهیه شده توسط عبدالرحیم آقاجری در تاریخ ۸۴/۳/۳۰ در کمیته بررسی پایان نامه مطرح و با درجه ممتاز..... نمره ۱۹.۱۲۰. مورد تصویب قرار گرفت.

استاد راهنما : جناب آقای دکتر حمیدرضا عربیون

اعضاء کمیته بررسی

۱- ۱-
۲- ۲-
۳- ۳-
۴- ۴-
۵- ۵-
۱۳۸۴

تقدیم به:

استاد عالیقدر:

جناب آقای دکتر حمیدرضا عربیون که راهنمائی این
پایان نامه را به عهده داشته اند و در تمام مراحل
تحصیل و تحقیق لطف ایشان شامل حال من بوده است
و مرا مرهون راهنمائی خود ساخته اند، صمیمانه
تقدیر و تشکر می نمایم.

تقدیم به:

روح پاک و مطہر پدر بزرگوارم:

شادروان مہدی آقاجری

تقدیم به:

مادر فداکار و مهربانم:

دریای عشق و محبت و مقدس که توانش رفت تا من
به توانایی رسم و مویش سپیدی گرفت تا من روی
سپید بمانم. باشد که این، اندک قطره ای از دریای
زحماتش را جبران کند.

تقدیم به:

همسر مهربانم:

کوه صبر و استقامت که شمع وجودش روشنگر راهم شد.

تقدیم به:

چهار فرزند عزیزم، گل‌های زندگیم:

زهرا، علی، امین و مهدی

تقدیم به:

نامادریم:

که او هم مثل مادرم مهربان بود.

تقدیم به:

خواهران مهربانم:

که همیشه مشوق من بودند.

تقدیم به:

یگانه برادرم:

که بعد از یازده سال زندگی که سایه پدر از سرم رفت
او هم نقش یک برادر هم نقش یک پدر را ایفا کرد.

از اساتید محترم هیئت قضات که قبول زحمت نموده در
جلسه دفاعیه شرکت می کنند کمال قدردانی و تشکر را
دارم.

با سپاس فراوان از آقای پورحمزه و خانم حجار، خانم
کریمی، و خانم ادراکی که در تهیه این رساله مرا صمیمانه
یاری نمودند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	فصل اول
۳	۱-۱ اهداف تحقیق (General Objectives)
۳	۱-۲ فرضیات (Hypothesis)
۳	۱-۳ سؤالات پژوهشی
۴	فصل دوم
۵	مروری بر مقالات Review of Literature
۸	فصل سوم
۹	ضایعات ژانت سل
۹	الف) ژانت سل گرانولومای محیطی Peripheral gaint cell granuloma
۹	۳-۱- تاریخچه (History)
۹	۳-۲ اتیولوژی و پاتوژنز
۱۰	۳-۳ علائم بالینی
۱۸	۳-۴ علائم رادیوگرافی
۱۸	۳-۵ علائم هیستولوژیک
۲۰	۳-۶ سلول ژانت Gaint cell
۲۱	۳-۷ منشأ سلول ژانت
۲۱	۳-۸ تشخیص افتراقی
۲۲	۳-۹ نمای ماکروسکوپیک

۲۲	۳-۱۰ درمان و پیش آگهی ژانت سل گرانولومای محیطی
۲۶	Central giant cell granuloma (ب) ژانت سل گرانولومای مرکزی
۲۶	۳-۱۱ تاریخچه (History)
۲۶	۳-۱۲ اتیولوژی و پاتوژنز
۲۹	۳-۱۳ علائم رادیوگرافی
۲۹	۳-۱۴ علائم هیستولوژیک
۳۴	۳-۱۵ نمای ماکروسکوپیک
۳۴	۳-۱۶ تشخیص افتراقی
۳۵	۳-۱۷ درمان و پیش آگهی C.G.C.G
۳۵	Giant cell tumor (پ) ژانت سل تومور
۳۵	۳-۱۸ تاریخچه (History)
۳۶	۳-۱۹ اتیولوژی و پاتوژنز
۳۶	۳-۲۰ علائم رادیوگرافی
۳۷	۳-۲۱ علائم هیستولوژیک
۳۷	۳-۲۲ تشخیص افتراقی
۳۷	۳-۲۳ درمان و پیش آگهی
۳۹	Cherubism (ت) چروبیسم
۳۹	۳-۲۴ اتیولوژی و پاتوژنز
۳۹	۳-۲۵ علائم بالینی
۳۹	۳-۲۶ علائم رادیوگرافی
۴۰	۳-۲۷ علائم هیستولوژیک
۴۰	۳-۲۸ درمان و پیش آگهی
۴۰	Brown tumor (ث) تومور براون
۴۰	۳-۲۹ اتیولوژی و پاتوژنز

۴۰	۳-۳۰ علائم بالینی
۴۱	۳-۳۱ علائم رادیوگرافیکی
۴۱	۳-۳۲ علائم هیستولوژیک
۴۱	۳-۳۳ درمان و پیش آگهی
۴۲	ج) تومور حاملگی

فصل چهارم

۴۵	یافته های تحقیق
۴۵	۴-۱ نتایج حاصل از بررسی اطلاعات بدست آمده
۴۵	۴-۲ هدف کاربردی
۴۵	۴-۳ فرضیات
۴۵	۴-۴ روش تحقیق
۴۶	الف) نوع مطالعه
۴۶	ب) جامعه مورد مطالعه
۴۷	ج) روش جمع آوری اطلاعات
۶۱	۴-۵ - پرسشنامه برای اخذ اطلاعات توصیفی در مورد بیماران P.G.C.G

فصل پنجم

۶۳	۵-۱ بحث و نتیجه گیری کلی
۶۶	۵-۲ - خلاصه انگلیسی
۶۹	۵-۳ - منابع و مأخذ

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۹	جدول شماره ۱: توزیع فراوانی اندازه ضایعه در بیماران مورد بررسی
۴۹	جدول شماره ۲: توزیع فراوانی مقادیر طول مدت بیماری
۵۱	جدول شماره ۳: شاخص کلسیم بر اساس توزیع جنس و سن و میزان طبیعی بودن
۵۱	جدول شماره ۴: شاخص فسفر بر اساس توزیع جنس و میزان طبیعی بودن
۵۲	جدول شماره ۵: شاخص الکالین فسفاتاز بر اساس توزیع جنس و سن و میزان طبیعی بودن
۵۲	جدول شماره ۶: شاخص PTH بر اساس توزیع جنس و سن و میزان طبیعی بودن
۵۳	جدول شماره ۷: بررسی میانگین شاخص های موردنظر در بیماران بالای ۲۰ سال و مقایسه آن با جامعه نرمال
۵۳	جدول شماره ۸: بررسی میانگین شاخص های موردنظر در بیماران زیر ۲۰ سال و مقایسه آن با جامعه نرمال

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۰	نمودار شماره یک : توزیع سنی بیماران مورد بررسی
۵۴	نمودار شماره دو: توزیع جنسی بیماران مورد بررسی
۵۵	نمودار شماره سه: توزیع محل حدوث ضایعه در بیماران مورد بررسی
۵۶	نمودار شماره چهار: توزیع متوسط اندازه ضایعه در بیماران مورد بررسی
۵۷	نمودار شماره پنج: توزیع طول مدت ضایعه در بیماران مورد بررسی
۵۸	نمودار شماره شش: مقایسه میانگین کلسیم و PTH در بین کل گروه مورد و جمعیت نرمال
۵۹	نمودار شماره هفت: مقایسه میانگین فسفر در افراد زیر ۲۰ سال و بالای ۲۰ سال در بین کل گروه مورد و جمعیت نرمال
۶۰	نمودار شماره هشت: مقایسه میانگین آکالین فسفاتاز در افراد زیر ۲۰ سال و بالای ۲۰ سال در بین کل گروه مورد و جمعیت نرمال

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۱۲	شکل شماره یک: نمای بالینی بیمار مرد ۴۴ ساله ژانت سل گرانولومای محیطی که در تاریخ ۸۲/۱۰/۱۷ به بخش جراحی دانشکده دندانپزشکی شیراز مرجه نمود
۱۳	نمای بالینی بیمار مرد ۲۵ ساله ژانت سل گرانولومای محیطی که در تاریخ ۸۳/۶/۱۰ به بخش جراحی دانشکده دندان پزشکی شیراز مراجعه نمود
۱۴	نمای بالینی دختر ۱۵ ساله ژانت سل گرانولومای محیطی که در تاریخ ۸۱/۱۲/۱۰ به بخش جراحی دانشکده دندانپزشکی شیراز مراجعه نمود
۱۵	نمای بالینی بیمار دختر خانم ۱۳ ساله ژانت سل گرانولومای محیطی که در تاریخ ۸۳/۱/۲۵ به بخش جراحی دانشکده دندانپزشکی شیراز مراجعه نمود
۱۶	نمای میکروسکوپی ژانت سل گرانولومای محیطی
۱۷	نمای میکروسکوپی ژانت سل گرانولومای محیطی
۲۳	نمای بالینی ژانت سل گرانولومای محیطی
۲۴	نمای بالینی ژانت سل گرانولومای محیطی
۲۵	نمای بالینی ژانت سل گرانولومای محیطی
۳۰	رادیوگرافی پانورامیک (Panoramic) ژانت سل گرانولومای مرکزی در قسمت قدامی فک پایین
۳۱	نمای رادیوگرافی Periapical ژانت سل گرانولومای مرکزی
۳۲	نمای میکروسکوپی ژانت سل گرانولو مای مرکزی
۳۳	الف) توده bluish-purple در قدام الو ئولار ریج بیمار ژانت سل گرانولومای مرکزی
۳۸	ب) رادیو گرافی اکلوزال بیمار ژانت سل گرانولو مای مرکزی نمای میکروسکوپی ژانت سل تومور

مقدمه (Introduction)

ژانت سل گرانولوما یا گرانولوم با سلول غول آسا چند هسته ای شبه توموری است که در دهان نسبتاً شایع می باشد و از آنجایی که کلمه تومور (tumor) یا توده نسج غیرطبیعی در بیماران مترادف با سرطان و نهایتاً درد و رنج و مرگ همراه می باشد و با توجه به این که ژانت سل گرانولوما با خونریزی و عود فراوان به دلیل جراحی غیرصحیح همراه می باشد بیماران ترس و وحشت زیادی از این ضایعه دارند و شناسایی درمان صحیح آن برای کلیه دندانپزشکان ضروری می باشد ژانت سل گرانولوما Giant cell granuloma به دو دسته ۱- ژانت سل گرانولومای محیطی (جانبی)

Peripheral giant cell granuloma

۲- ژانت سل گرانولومای مرکزی Central giant cell granuloma تقسیم می شود ژانت سل گرانولومای محیطی در مراحل اولیه درمان آن ساده و محافظه کارانه می باشد در صورتی که گسترش آن به مناطق حساس یا بزرگ شدن آن، بیمار نیاز به جراحی وسیع پیدا می کند که ممکن است به نقص عضو منجر گردد لذا با توجه به اهمیت زیاد موضوع تشخیص این ضایعه با ضایعات ژانت سلی دیگر مثل براون تومور، هیپرپاراتیروئیدیسم و ...

بر آن شدیم که با بررسی میزان، و تعیین رابطه سطح سرمی کلسیم و فسفر و آلكالین فسفاتاز در ضایعات ژانت سل گرانولومای محیطی بیماران مراجعه کننده به بخش جراحی دانشکده دندانپزشکی شیراز منبع مناسبی جهت شناخت و تشخیص اولیه آن از دیگر ضایعات ژانت سلی و درمان صحیح آن باشد.

لازم به ذکر است یکی از دلایل که ما را بر آن داشت تا در این زمینه قدمی برداریم انجام نشدن هیچگونه فعالیتی به عنوان مقاله یا طرح تحقیقاتی بررسی میزان و تعیین رابطه سطح سرمی کلسیم و فسفر و آلكالین فسفاتاز در ضایعات ژانت سل گرانولومای محیطی در شیراز می باشد. در پایان لازم می دانم از استاد ارجمند و خاضع، جناب آقای دکتر حمیدرضا عربیون که با راهنمایی های ارزنده خود مرا در این راه یاری فرمودند سپاسگزاری نمایم، امید است این پایان نامه مورد استفاده دانش پژوهان قرار گیرد.

فصل اول

۱-۱- اهداف تحقيق General objectives

۱-۲- فرضيات Hypo thesis

۱-۳- سوالات پژوهشى